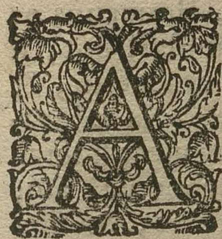
INSTRUMENTUM PACIS

Inter

Serenissimum, & Potentissimũ Regem, & Rempublicam Poloniarum, & Excelsum Imperium Ottomannicum, ad Carlowiz in Sirmio, in Congressu Generali Confœderatorum Plenipotentiariorum confectæ.

In Nomine Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis.



D perpetuam Rei memoriam. Omnibus & singulis, quorum interest notum sit: Quandoquidem inter Regnum Polonicum, & Excelsum Imperium intercedens diuturnum dissidium, Serenissimo & Potentissimo Magnæ Brittanniæ, Franciæ & Hyberniæ Rege, Guilielmo III, & Præpotentibus Generalibus Fœderati Belgij Statibus, sistendi humani Sangvinis, & reducendæ reciprocæ Quietis desiderio, ad procurandos hujus almæ Pacis Tractatus, Mediationem suam interponentibus, atq; officia omnia, & omnes conditiones Mediationis, diligenti operâ & studio explentibus, Excellentissimis Dominis ad Fulgidam Portam Legatis Plenipotentiarijs, Guilielmo Domino Pagett, Barone de Beaudesert, in Comitatu Staffordiensi, ejusdem Comitatûs Regis Locumtenente, ex parte Majestatis Brittannicæ: & Domino Jacobo Colyer, ex parte Præpotentium Generalium Fœderati Belgij Ordinum, favente DEO, reciprocâ utrinq; inclinatione atq; propensione sopiri, & pènitùs extingvi placuerit, atq; Carlovizij ad Confinia Sirmij, ubi Congressus Legatorum Plenipotentiariorum ex Inclytæ Mediationis dispositione institutus fuerat, initis Tractatibus de Pacis Articulis cum Illustrissimo & Excellentissimo Domino Mehmet Effendi, Magno Cancellario Excelsi Imperij, & Illustrissimo atq; Excellentissimo Domino Alexandro Mauro Cordato, de Nobili Stirpe Scarlati, ab Intimis Secretis ejusdem Excelsi Imperij, ad tractandam Pacem Legatis Plenipotentiarijs, post aliquas Sessiones, tandem annuente Divinâ Clementiâ, Negotium hoc almæ desideratæq; Pacis feliciter in mutuas Leges coaluerit, & integerrima iterum Amicitia, & Pax inter Serenissimum, & Potentissimum Musulmannorum Imperatorem Sultanum, Filium Sultani Mehmeti, Sultanum Mustafa: & Serenissimum ac Potentissimum Regem, AUGUSTUM Secundum, Dominum meum Clementissimum & Rempublicam Poloniarum, super undecim, mutuo consensu compositis hisce Articulis, perpetuò religiosè inter utrumq; Dominium observanda, perfecta & conclusa, restituta & renovata est, qui articuli subinde singulatim describuntur.

ARTICULUS PRIMUS.

Cum excelso perpetuitati subnixo Imperio, multo abhinc tempore intercedente ope, & favore DEI Altissimi sublatâ hostilitate, conciliationi & bonæ vicinitati congruâ cum Sinceritate, antiquâ amicitiâ iterum coalescente, ut hostilitates utrinq; amoveantur, & Subditi pristinâ securitate, quiete, ac tranquillitate fruantur, ante ultima duo bella constituti veteres Limites restituantur ac stabiliantur, & Confinia Provinciarum subditarum Poloniæ, â Confinijs Imperialibus tum Moldaviæ, tum aliorum Districtuum, subjectorum Excelso Imperio, antiquis Limitibus separentur ac distingvantur, nevè

)1(utrinq;

utrinq; aut prætensio, aut extensio deinceps fiat, sed Limites antiqui sine mutatione aut perturbatione, tanquam sacri, religiosè observentur atq; colantur.

ARTICULUS II.

Quæcunq; sive Munimenta, sive Loca vel majora, vel minora intra veteres Moldaviæ Limites, ante penultimum bellum existentes, sita, atq; hucusq; detenta sunt à Dominis Polonis, eductis atq; extractis inde Polonicis Militijs, evacuentur, & Moldaviæ Provincia maneat ex integro libera, ante postremum bellum, in quo erat pacifico Statu.

ARTICULUS III.

Intra veteres quoq; ante postrema duo bella, versùs Poloniam, Limites situm Camenici Fortalitium, eductis inde Musulmannicis Militijs, evacuetur, & integrum relinquatur, & Podoliæ atq; Ukrainæ Provinciarum nulla deinceps ab Excelso Imperio fiat prætensio, & Ukrainæ Kosacorum Hatmani nomine Substitutus, qui modò in Moldavia residet, Hatmanus amoveatur. Cumq; limites antiqui Poloniæ & Moldaviæ manifesti sint, si commodum fuerit tempus, ab initio futuri Martij inchoetur evacuatio, & quàm citiùs fieri poterit, quamprimùm Polonica militia è Moldavia educatur, & Munimenta & Loca illius evacuentur, & Moldavia maneat libera. Simulq; ab initio Martij Caminecensis Fortalitij evacuatio inchoetur, atq; evacuationis negotium, ubi priùs perfici poterit, sine hæsitatione, & sine tarditate ac negligentia in executionem deducatur, & Caminecensis Fortalitij evacuatio ad summum usq; in decimum quintum mensis Maij ad finem perducatur; & quò cum facilitate & celeritate dicti Fortalitij fiat evacuatio, ad onera imponenda, & transvehenda, quoad fieri potest, curribus & Jumentis transportationem coadjuvent Poloni, & ubiq; euacuationis negotium cum securitate & salva re peragatur: in quibus evacuationibus Fortalitiorum, & aliorum Locorum, quoquo Pacto munitorum è Subditis, quicunq; voluntariè exire velint, cum proprijs rebus & Suppellectile exeant tutò & securè, & quicunq; remanere velint, item tutò remaneant, & utrinq; nullatenus impediantur. Et cùm evacuatio Fortalitiorum & Locorum à principio Martij Mensis utrinq; inchoari debeat, instantiam de Tormentorum Camenieci relictione, scilicet ex proprijs atq; ibi repertis, Ablegatus Polonus quamprimùm ad Fulgidam Portam expediendus, afferat ad Solium Imperatoris.

ARTICULUS IV.

Nemo Subditorum Excelsi Imperij cujuscunq; conditionis, præsertim verò Tartari, cujuscunq; Gentis, sub cujusvis prætensionis, & controversiæ prætextu, in Subditos Regis & Reipublicæ Poloniarum, & in Limites eorum hostilitates exercere, excursiones agere, Captivos rapere, Pecora abigere, aut quidquid damni inferre, nevè eos offendere possit, expressis Regijs Edictis committatur, & demandetur Vesirijs, Beglerbegis, & felicissimo Crimensi Hano, Carelgaio, & Nuradino, & reliquis Soltanis, ac Woiewodæ Moldaviæ, ut adhibitâ maximâ sedulitate observent & conservent Confiniorum pacificam tranquillitatem, & conciliationem atq; quietem, nevè aut in captivationibus, aut Pecorum abactionibus, aut quacunq; aliâ ratione damnis & molestijs afficiant Poloniæ Subditos, & severissimè inquirant in perturbatores & transgressores conditionum Pacis, atq; habitâ notitiâ ad exemplum aliorum in illos animadvertant, & rapta adinventa proprijs Dominis restituantur, & si qui hac de re negligenter ac oscitanter agant, sive amissione officiorum, sive privatione vitæ, prout ex divinis Legibus convenerit, justè puniantur. Pariter Poloni has conditiones Pacis omnino, & sedulò observent atq; colant, & nemo in oppositum quidquid audeat.

ARTI-

ARTICULUS V.

Cùm Regnum Poloniæ ab antiquo sit liberrimum, ab Excelso Imperio aut subjectis eidem Gentibus, qualiscunq; prætensionis, aut expostulationis prætextu, nullâ penitùs hostilitate perturbetur, & conclusæ istius almæ Pacis Pactorum vi, ad tales prætensiones nequaquam adstringantur.

ARTICULUS VI.

Tempore hujusce belli Budziacenses, & alij Tartari è proprijs Locis exeuntes, atq; in Terras Moldavorum ingressi, hostilitates ac offensiones hac occasione in Moldavos & Moldaviam exercent: quod cùm sit contrarium sacris Capitulationibus ante hac concessis Regibus Poloniæ, ac proinde cessare ac sustolli debeat, à quibusq; Locis & possessionibus, & prædijs, & hyemalibus in Moldavia aut occupatis, aut de novo extructis Tartari amoveantur, & nativis proprijs Locis habitent, atq; pacificè vivant, & imposterum nullas offensiones faciant.

ARTICULUS VII.

Religiosi Christiani Romano-Catholici juxta concessa ab Excelso Imperio edicta, ubicunq; Ecclesias suas habent, consvetas suas functiones sine impedimento exerceant, & pacificè vivant: & ulteriùs sibi commissas Instantias de Regione extraordinarias ad Fulgidam Portam Magnus Legatus ad Imperatorium Solium exponat.

ARTICULUS VIII.

Cum Res Mercatoria è fructibus Pacis existat, atq; Provincias in meliorem conditionem reducat, utriusq; Dominij Mercatores imposterum non per occulta loca meantes, sed per loca transitui oportuna ultrò citroq; euntes & redeuntes, postquam solverint juxta consvetum ab antiquo Telonium rerum portatarum & exportatarum, novis exactionibus, & expostulationibus nequaquam molestentur, nevè ex numerata pecunia Telonium exigatur: & quicunq; nativi Subditi Poloniarum, & Lithvaniæ, & aliarum subjectarum ijsdem Nationum ad Mercimoniam agendam venientes, & nullum damnum inferentes, prædictâ ratione mercaturam & coemptionem, & venditionem, sicuti in antecedentibus, sacris Capitulationibus etiam declaratur, exactione tributi dicti Haracz, & alijs inordinatis exactionibus ne molestentur. Verùm enim verò, si qui relictis suis Regionibus in Imperij regnis sedem figant, & si qui alij Exteriores se se Polonis immisceant, tales ne possint esse detrimento Reipublicæ. Mercatores Polonorum redeuntes ex armis, & equis, & jumentis, & captivis, qui liberationis suæ instrumentum legitimum habentes in Patriam redire voluerint, nihil exigatur, & ne quisquam impedimento sit taliter abeuntibus captivis. Verùm sub isto prætextu sine facultate nemini liceat vetita abducere. Præterea opibus & rebus Mercatorum utriusq; Dominij, quibus in alijs Regionibus mori contingat, publici Confiscatores & Partitores ne ab utralibet parte sese immisceant, sed inter Mercatores, cui fides adhibetur, tradantur, ut juxta catalogum depositionis hæredibus tradat; si quis autem casus acciderit inter Mercatores, inter ipsos Præpositi decisione definiatur, ipse verò, quibus debet, rationem reddat. Ad debitum sive Scripto, sive Instrumento Judiciario non affirmatum solvendum contra Divinas Leges nemo compellatur, nevè Testimonijs solis conductitijs lites debitorū & sponsionum dicantur, aut audiantur, Instrumentis scilicet legitimis & Scriptis ante extraditis, sacris Mandatis perlectis atq; consideratis, justè ac debitè causæ decidantur, atq; in similibus causis contexta & statuta in sacris Capitulationibus, ut alijs confœderatis Nationibus concessa, in Polonos etiā Mercatores extendantur, & ulteriùs speciatim Polonis antehac concessorum, & in manibus eorundem servatorum sacrorum Edictorum sensus quoq; colatur & observetur.

ARTICULUS IX.

Captivi tempore belli abacti, pretijs illorum juxta Leges comprobatis aut datis Juramentis in manifestum productis atq; solutis juxta antecedentiũ Capitulationum hac de re declarationem eliberentur. Si verò tales Captivi multo tempore servierint, ex discretione pretia emptionum cùm imminui debeant, si honesto & mediocri pretio cum Domino Captivi conveniri non poterit, Judices Locorũ legitimè procedentes, tales differentias componant. Si aliquâ occasione post conclusionem Pacis ex Regionibus Polonicis Captivi rapiantur, sine pretio dimittantur: & in Regnis Excelsi Imperij, & inter Tartaros etiam ad eliberandos Polonos captivos circumeuntes Homines, quandocunq; res suas pacificè agerent, prætextu operæ eliberationi Captivorum navatæ, aut aliâ ratione neutiquam offendantur, quinimò offendentes & detrimentum inferentes puniantur, Captivi in publicis Carceribus detenti permutatione utrinq; in libertatem asserantur. Magnus verò Poloniarum Legatus de Captivis suas Instantias ad Solium Imperiale afferre poterit.

ARTICVLVS X.

Quandocunq; Serenissimus Rex Poloniæ in stabilita cum Excelso Imperio Pace firmiter permanebit, sicuti in antecedentibus Capitulationibus declaratur, Moldaviæ Woiewodam eâ ratione, quâ ab antiquo cum Regibus Poloniarum sincerè tractet: cæterum instar aliorum Subditorum Excelsi Imperij, uti priùs, pacati sint, & è Moldaviæ atq; Wallachiæ Provincijs, si qui transfugerint, ne recipiantur; si qui aliâ methodo in Poloniæ Dominium irrepserint, ac postea Provinciam suam perturbare, & corrumpere deprehensi fuerint, similes Homines, quando perquirentur, reddantur, & conditio ista, cùm in antecedentibus Capitulationibus clarè, & manifestè posita sit, observetur. Pariter & Subditis Polonis, sive Poloni illi sint, sive Kosaci, cujuscunq; Nationis extiterint, quando pertubationem afferent, hinc etiam neq; recipiantur, neq; protegantur, sed retrò reddantur. Et universi, quicunq; turbare voluerint Pacem atq; Amicitiam, haccine ratione conclusam, ex merito puniantur.

ARTICVLVS XI.

Quæcunq; conditiones, & Clausulæ in antecedentibus Capitulationibus descriptæ atq; contentæ, nullatenus adversantur de recenti conclusis Pactis, neq; oppositæ sunt iberis, & perpetuis Juribus utriusq; Domini, deinceps etiam colantur, & observentur, quæ verò contrariæ sunt, cassentur, & annihilentur, favente & annuente DEO Altissimo. Quæ utrinq; declaratis, & exaratis Articulis perfectiori, & exactiori ratione conclusa Pax, & Conciliatio inter Majestates Serenissimi & Potentissimi alté memorati Poloniarum Regis, Domini mei Clementissimi, & Successorum ejus, & Rempublicam Polonam, & ex altera parte Serenissimi, & Potentissimi Musulmannorum Imperatoris, ejusdemq; Hæredum, ex voluntate & Clementia DEI perpetua, stabilis, firma, & inconcussa permaneat, & conservata, atq; custodita sit ab omni turbatione, & mutatione, & confusione, & violatione, & uno eodemq; tenore firmissimè perseveret, & constantissimè continuet; & ut omnes omnino hostilitates amoveantur atq; sustollantur, quàm citissimé notitia præbeatur in Confinijs, Præfectis & Gubernatoribus, ut sibi caveant, ne imposterum transgressiones fiant, nevè altera pars alteri damna inferat. Verùm enim verò omnes utrinq; sincerè & amicè sese præstent juxta istam almam Pacem. Ut autẽ omnibus cognita, & comperta sit istius almæ Pacis Conclusio, triginta dies pro termino ponantur: post quem nullus prætextus, nullaq; excusatio acceptabitur, sed in eos, qui adversabuntur, editis Edictis exactam obedientiam merentibus severissimè animadvertatur. Post Subscriptionem autem Instrumentorum utriusq; Partis Ablegatus priùs à Polonia missus, & ad Fulgidam Portam veniens, juxta antiquam consvetudinem afferat Regias publicas Litteras, Ratificationem Pactorum Instrumentis declaratorũ continentes, atq; Litteras Imperatorias ratificatorias, item accipiat & deducat; Postea verò ad solennem confirmationem Pactorum Pacis, & perfectionem reciprocæ sinceritatis, & absolutam terminationem mutuæ Amicitiæ, & dispositionem, ac digestionem reliquarum rerum, juxta laudatum veterem morem, adventurus Magnus Legatus, quamprimùm commodè fieri poterit, moveat, ac proinde undecim numero Pactis conclusa juxta istas conclusiones alma Pax ab utraq; Parte acceptetur atq; colatur. Cùm verò altè memorati Illustrissimi, & Excellentissimi Domini Excelsi Imperij Plenipotentiarij & Commissarij existentes Legati, vi suæ Facultatis, & auctoritatis Turcico Sermone exaratum legitimum & validum instrumentum tradiderint, ego quoq; vi Facultatis, & Deputationis meæ propriâ manu subscriptas, & Sigillo sigillatas à me præsentes Pactorũ Litteras tanquam legitimum, & validum Instrumentum tradidi. FINIS.